

Cymraeg Gwaith
Work Welsh

dysgucymraeg.cymru
learnwelsh.cymru

Dysgu Cymraeg

Atodiad Cymraeg Gwaith

Mynediad – Entry (A1)

(Gogledd Cymru – North Wales)

Y Ganolfan
Dysgu Cymraeg
Genedlaethol —
National Centre
for Learning Welsh

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

**Dysgu
Learn**

Croeso i'r atodiad Cymraeg Gwaith

Mae'r ymarferion yn yr atodiad hwn yn mynd i'ch helpu chi i ddefnyddio mwy o Gymraeg yn y gwaith wrth i chi ddysgu. Mae angen i chi ddilyn y cwrs Mynediad (A1), un uned ar y tro, ac yna gobeithio bydd yr ymarferion yn yr atodiad yn helpu efo'r cyd-destun gwaith. Mae pob gweithle yn unigryw ond mae sawl agwedd yn berthnasol i lawer o leoliadau, megis cyrraedd, gadael, cymryd gwyliau, ymateb i reolwr, nodi be mae cydweithwyr yn medru ei wneud ac ati. Mi fydd eich tiwtor yn eich helpu i deilwra'r ymarferion er mwyn iddyn nhw fod yn addas i'ch lle gwaith chi.

Pob lwc!

Welcome to the Cymraeg Gwaith supplement

The exercises in this supplement will help you to use more Welsh at work as you learn the language. You will need to follow the Mynediad / Entry (A1) course, one unit at a time, then the extra exercises in this supplement will hopefully help you to transfer the patterns you learn to the work context. Every type of workplace is unique but some aspects such as arriving, departing, taking annual leave, responding to a manager, noting what colleagues can do etc, will be relevant to many settings. Your tutor will help you adapt the exercises in order to get a good fit – for your workplace.

Pob lwc!

UNED 1

POBL YN Y GWAITH

TI neu CHI?

*When you address a colleague, will it be informal ti or the formal chi?
As you know, more than one person will always be chi.*

Choose three people at your workplace and say how you would greet them.

Enw	Sut wyt ti? NEU Sut dach chi?	How will he/she/they reply?

*Now try your script with a partner. Name the colleague and ask the question.
Your partner must guess which answer you used. Maybe you can say why you
have used ti or chi.*

Try a new question for the same people and fill in their answers

Enw	Lle wyt ti'n byw? NEU Lle dach chi'n byw?	How will he/she/they reply?

Ynganu / Pronunciation

Practise reading places of work with 'the' in the name – y:

y ffatri

the factory

y garej

the garage

y coleg

the college

y sŵ

the zoo

y gwesty

the hotel

y siop

the shop

y caffi

the cafe

y labordy

the laboratory

Now places of work starting with a vowel – so yr:

yr ysgol

the school

yr ysbyty

the hospital

yr orsaf dân

the fire station

yr ardd fotaneg

the botanic garden

*Have fun guessing the meaning with your partner, but **ynganu** / pronunciation is the most important thing at present. Picture clues are overleaf – on the next page.*

y ffatri

y garej

y coleg

y sŵ

y gwesty

y siop

y caffï

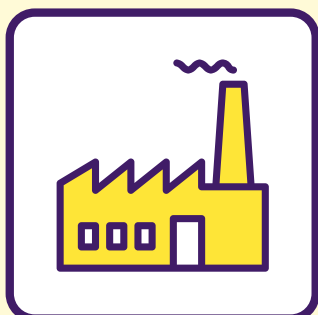
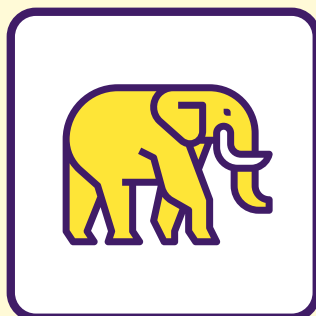
y labordy

yr ysgol

yr ysbyty

yr orsaf dân

yr ardd fotaneg

UNED 2

Geirfa

fan – *van*

swyddfa – *office*

bws mini – *mini-bus*

seiclo – *to cycle*

ar y ffordd – *on the road, on the way*

bob dydd – *every day*

bob nos – *every night*

Be sy'n bod? – *What's the matter?*

SGWRS

Gyrrwr: Dw i ddim yn hapus, Ceri.

Bòs: O? Be sy'n bod?

Gyrrwr: Dw i ddim yn licio'r bws mini.

Bòs: Y bws mini? Rwyd ti'n gyrru'r bws mini bob dydd.

Gyrrwr: Wrth gwrs. Dyna'r broblem. Bob dydd. Bob bore, bob nos. Bob dydd.

Bòs: Wyt ti'n hoffi'r fan?

Gyrrwr: Ydw, dw i'n hoffi'r fan.

Bòs: Reit, dim problem. Yfory, dw i'n gyrru'r bws mini. Rwyd ti'n gyrru'r fan.

Gyrrwr: Da iawn. Gwaith newydd i mi.

Bòs: Gwaith newydd i mi hefyd. Dw i yn y swyddfa bob dydd.

Yfory dw i ar y ffordd!

Siaradwch / Talk about it

e.e. / e.g. Wyt ti'n hoffi gyrru?

Ydw ✓

Nac ydw ✗

Enw	Mynd i'r gwaith bob dydd?	Gyrru i'r gwaith?	Hoffi gyrru?	Hoffi seiclo?

Geiriau / Words

Llenwch y bylchau: *Fill in the gaps*

n _ w _ dd

s w _ dd _ a

ff _ r _

h a _ u _

bob

gyrru

mini

hoffi

mynd

Dw i ddim yn _ _ _ _ _ gyrru'r bws _ _ _ _ .

Dw i'n _ _ _ _ i'r gwaith _ _ _ dydd.

Yfory, dw i'n _ _ _ _ _'r fan.

Geirfa

dallt – *to understand*

perffaith – *perfect*

distaw – *quiet*

SGWRS

- darllen ac actio / *Read and act the parts*

Bore perffaith i'r bôs

- A: Bore da. Dach chi isio help?
B: Dim diolch.
A: Dach chi isio coffi?
B: Dim diolch.
A: Wel, be dach chi isio?
B: Dw i isio bore distaw yn y swyddfa.
A: O, reit. Dw i'n dallt rŵan.
....
A: Helo eto.
B: Be rŵan?
A: Dyma *headphones* i chi.
B: Ha ha. Diolch yn fawr.

Cyfieithwch / Translate

I want a quiet morning.

I don't want coffee.

Do you want headphones?

I understand now.

I want a new boss.

A perfect boss.

Write two things that would make your morning at work perfect.

Bore perffaith yn y swyddfa i mi.

1. Dw i isio

2. Dw i

UNED 4

Geirfa

Neuadd y Sir – *County Hall*

cwrs – *a course*

cwsmer – *customer*

cyfarfod – *meeting*

grant(iau) – *grant(s)*

stoc – *stock*

llogi – *to hire*

prysur – *busy*

Holi partner / Asking a partner

A: Lle wyt ti'n mynd yfory?

B: Dw i'n mynd i Wrecsam.

A: Pam?

B: Dw i'n mynd i brynu stoc newydd.

Now use the panels on the next page to ask and answer more questions.

Person A**WYTHNOS BRYSUR YN Y GWAITH**

a) Lle dach chi'n mynd? / Lle wyt ti'n mynd?

b) Pam?

Dydd Llun		
Nos Lun	i Landrindod	i weld cwsmer
Dydd Mawrth		
Dydd Mercher	i'r dre	i logi car
Dydd Iau		
Dydd Gwener	i'r swyddfa	i'r cyfarfod staff

Person B**WYTHNOS BRYSUR YN Y GWAITH**

a) Lle dach chi'n mynd? / Lle wyt ti'n mynd?

b) Pam?

Dydd Llun	i Neuadd y Sir	i'r cyfarfod mawr
Nos Lun		
Dydd Mawrth	i Wreccsam	i brynu stoc newydd
Dydd Mercher		
Dydd Iau	i'r cwrs	i ddysgu am y grantiau newydd
Dydd Gwener		

Geirfa

derbynfa – *reception*

seren – *star*

stiwidio – *studio*

iechyd a diogelwch – *health and safety*

siarad (â/efo) – *to speak, to talk (to)*

siarad (am) – *to speak, to talk (about)*

hyfryd – *lovely*

yn anffodus – *unfortunately*

Gwranddo / Darllen *Listening / Reading*

Sgwrs Anna a Betsan

A: Wnest ti weld Arwyn ddoe?

B: Naddo. Wnes i ddim mynd i'r swyddfa ddoe.

A: Be wnest ti, ta?

B: Mi wnes i fynd i Gaerdydd i stiwdio'r BBC.

A: Waw! Pwysig! Wnest ti weld Huw Edwards?

B: Naddo. Ond mi wnes i weld Huw Stephens yn y dderbynfa.

A: O, hyfryd. Dw i'n licio Huw Stephens. Be wnest ti wedyn?

B: Mi wnes i fynd i stiwdio fach a siarad ar Radio Cymru am lechyd a Diogelwch yn y gwaith.

A: O na, dim lechyd a Diogelwch!

B: Ia, lechyd a Diogelwch. Dim byd i raglen Huw Stephens, yn anffodus!

A: A wel, rwyf ti'n seren ar y radio rŵan. Da iawn ti.

DO neu NADDO

6 cwestiwn i Betsan / 6 questions for Betsan:

1. Wnest ti fynd i'r swyddfa ddoe?

2. Wnest ti fynd i Gaerdydd ddoe?

3. Wnest ti weld Huw Stephens?

4. Wnest ti weld Arwyn ddoe?

5. Wnest ti siarad ar y radio ddoe?

6. Wnest ti siarad efo Huw Stephens?

Gwranddo a Gwyllo

Dach chi isio gweld Huw Edwards a Huw Stephens yn siarad Cymraeg?

- Huw Edwards yn siarad am 'Patagonia'

<https://www.youtube.com/watch?v=DCgfMJ4jH0s>

- Huw Stephens yn siarad am Ddydd Miwsig Cymru

<https://www.youtube.com/watch?v=f1W1JpX3lls>

Tasgau Pwysig yn y Gwaith / Important Tasks at Work

Efo partner, marciwch bob un – 1 tic, 2 neu 3 /

With your partner, mark each one with 1, 2 or 3 ticks

✓✓✓ Pwysig iawn ✓✓ Pwysig ✓ Ddim yn bwysig

ateb y ffôn

☐

cael coffi

☐

cael cinio

☐

siarad efo staff

☐

darllen ebost

☐

ymlacio

☐

sgwennu ebost

☐

cael te

☐

Mae'r tiwtor yn deud: "Mae ymlacio yn bwysig iawn ✓✓✓"

Holiadur / Questionnaire

Be wnest ti yn y gwaith ddoe?

Edrychwch ar y rhestr am 2 syniad / Look at the list for 2 ideas

e.e. / e.g. Mi wnes i sgwennu ebost

Person 1	Person 2	Person 3
Mi wnes i ...	Mi wnes i ...	Mi wnes i ...
Mi wnes i ...	Mi wnes i ...	Mi wnes i ...

Cân

(you and your tutor can sing with or without irony!)

Tôn: 'John Brown's Body'

Bob dydd dw i'n ysgrifennu ebost
Dw i'n siarad lot â Gwen ac Euros,
Cael coffi neis a Jammy Dodger
Dw i'n ateb y ffôn a deud 'S'mae'.

Cytgan:

O, dw i'n hoffi gweithio yma
O, dw i'n hoffi gweithio yma
O, dw i'n hoffi gweithio yma
Dw i'n ymlacio yn y gwaith.

Geirfa

adran – *department*

awr – *hour*

diwrnod – *a day*

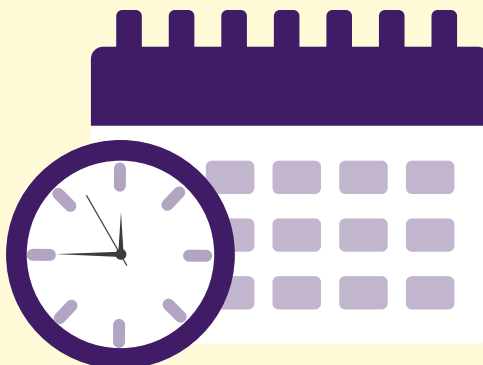
ffisiotherapi – *physiotherapy*

maes parcio – *car park*

tan – *until*

Mathemateg!

- a) Dw i'n gweithio chwech awr bob dydd.
Dw i'n gweithio pedwar diwrnod bob wythnos.
Dw i'n gweithio awr bob wythnos.
- b) Wythnos diwetha mi wnes i weithio bob dydd (o ddydd Llun i ddydd Gwener) ac mi wnes i weithio un *shifft* nos hefyd.
Mi wnes i weithio o naw y bore tan dri bob
Nos Wener mi wnes i weithio *shifft* nos o ddeg y nos tan chwech y bore.
Mi wnes i weithio awr yr wythnos diwetha!

Disgrifiwch eich diwrnod gwaith i'ch partner / Describe your working day to your partner. We have set out an example here for you to follow – but say something different where you can.

Eirian dw i	
Dw i'n gweitho yn yr ysbyty .	
Dw i'n gweithio yn y swyddfa efo Huw a Sophie .	
Dw i'n dechrau gweithio am wyth yn y bore .	
Dw i'n gorffen gweithio am bedwar yn y prynhawn .	
Dw i'n hoffi siarad efo Doctor Roberts a Nyrs Murphy yn yr adran ffisiotherapi .	
Mi wnes i siarad Cymraeg efo Doctor Roberts ddoe – tipyn bach.	
Dw i'n medru siarad Cymraeg efo'r plant bach hefyd .	
Dw i ddim yn hoffi gyrru i'r gwaith. Mae hi'n brysur iawn yn y maes parcio .	

Geirfa

gwesty – *hotel*

Parc Cenedlaethol – *National Park*

proffil – *profile*

dyfalu – *to guess*

ifanc – *young*

NABOD POBL YN Y GWAITH / KNOWING PEOPLE AT WORK

Dyma Melanie, Martin a Sioned.

Proffil Melanie

- Mae hi'n hoffi peintio a garddio.
- Mae hi'n dysgu Cymraeg.
- Mae hi'n medru siarad yn dda – ar y radio neu ar y teledu.
- Dydy hi ddim yn medru gyrru.
- Mae hi'n dŵad o Abergele.

Proffil Martin

- Mae o'n medru sgwennu'n dda.
- Mae o'n licio rhedeg.
- Mae o'n medru gyrru tractor.
- Mae o'n licio gweithio tu allan.
- Dydy o ddim yn siarad Cymraeg.
- Mae o'n dŵad o Iwerddon.

Proffil Sioned

- Mae hi'n hoffi tynnu llun efo'r camera.
- Mae hi'n hoffi chwarae efo Photoshop hefyd.
- Mae hi'n medru seiclo.
- Mae hi'n siarad Cymraeg.
- Dydy hi ddim yn hoffi sgwennu ebost.
- Mae hi'n dŵad o Aberteifi.

Dyfalw efo'ch partner / Guessing with your partner

Does dim ateb cywir nac anghywir / There is no correct or incorrect answer

Lle mae Sioned yn gweithio?

yn yr ysgol feithrin yn y siop ffrwythau yn y stiwdio deledu

Lle mae hi **isio** gweithio?

Lle mae Melanie'n gweithio?

yn y ganolfan hamdden yn y gwesty yn y banc

Lle mae hi **isio** gweithio?

Lle mae Martin yn gweithio?

yn y Parc Cenedlaethol yn y siop ffonau yn y dafarn

Lle mae o **isio** gweithio?

CARDIAU CWESTIWN

Ydy Martin yn dŵad o'r Alban?	Ydy Sioned yn hoffi sgwennu ebost?
Ydy Melanie'n dŵad o Gaerfyrddin?	Ydy Martin yn medru gyrru tractor?
Ydy Sioned yn dŵad o Abertawe?	Ydy Martin yn siarad Cymraeg?
Ydy Melanie'n medru gyrru?	Ydy Sioned yn siarad Cymraeg?
Ydy Martin yn dŵad o Iwerddon?	Ydy Sioned yn hoffi Photoshop?
Ydy Melanie'n dŵad o Abergele?	Ydy Sioned yn medru seiclo?
Ydy Martin yn medru sgwennu'n dda?	Ydy Melanie'n medru siarad yn dda ar y radio?
Ydy Sioned yn dŵad o Aberteifi?	Ydy Melanie'n hoffi peintio?
Ydy Melanie'n medru siarad Cymraeg?	Ydy Martin yn hoffi rhedeg?

Geirfa

apwyntiad – *appointment*

cwsmer – *customer*

cydweithiwr – *colleague*

dyddiadur – *diary*

anhapus – *unhappy*

Dim ond gofyn / Just asking

Be dach chi'n ei ofyn i ffrind a be dach chi'n ei ofyn i berson newydd?

What would you ask of a friend and what would you ask of a stranger?

Rhowch bob cwestiwn yn y lle cywir ac ymarfer efo partner /

Place each question in the appropriate pile and practise with your partner

Gofyn i ffrind / cydweithiwr

Ateb:

'Cei, wrth gwrs'

Gofyn i berson 'newydd'

Ateb:

'Cewch, wrth gwrs'

Ga i eistedd yma os gwelwch yn dda?

Ga i lifft i'r dre?

Ga i brynu dau docyn i'r ffilm?

Ga i'ch enw chi?

Ga i brynu coffi i ti?

Ga i dalu am y parti Nadolig
wythnos nesa?

Ga i orffen y cyfarfod tîm yn
gynnar heddiw?

Ga i siarad efo'r rheolwr?

TAIR SGWRS: dau gwsmer hapus, un cwsmer anhapus

Darllenwch ac actio / Read and act the parts

SGWRS UN

- A: Bore da. Ga i helpu?
 B: Ga i siarad efo Mr Roberts os gwelwch yn dda?
 A: Cewch, wrth gwrs. Be ydy'r enw?
 B: Bethan Bowen.
 A: Un munud. Dyma Mr Roberts i chi rŵan.
 B: Diolch yn fawr.

SGWRS DAU

- A: Bore da. Cyngor Abercastell. Ga i helpu?
 C: Bore da. Ydy Pat Evans ar gael?
 A: Nac ydy, mae'n ddrwg gen i. Dim heddiw.
 C: Ga i ffonio yfory, yn y bore?
 A: Cewch, wrth gwrs. Mae Pat Evans yn gweithio bore yfory.
 C: Diolch yn fawr. Hwyl fawr.
 A: Hwyl.

SGWRS TRI

- A: Bore da. Ga i helpu?
 G: Dw i yma i weld Mr Roberts.
 A: Mr Roberts? Mae'n ddrwg gen i, dydy o ddim ar gael.
 G: Mi wnes i ffonio ddoe.
 A: O diar. Mae Mr Roberts yn Llandudno heddiw. Be ydy'r enw?
 G: Gerwyn Lewis.
 A: O, mae'n ddrwg gen i, Mr Lewis. Dw i'n gweld yr enw yn y dyddiadur.
 Dach chi isio gweld Sam Jones, cydweithiwr Mr Roberts?
 G: Nac oes! Ga i weld Mrs Roberts ta?
 A: Yn anffodus, mae hi'n brysur tan bedwar o'r gloch.
 Ga i wneud paned i chi?
 G: Cewch. Mae hi'n oer iawn heddiw.

Geirfa

stad ddiwydiannol – <i>industrial estate</i>	ailgylchu – <i>to recycle</i>
batri(s) – <i>battery(-ies)</i>	dal – <i>to hold</i>
cwmni – <i>company</i>	enfawr – <i>huge</i>
bocs(ys) – <i>box(es)</i>	
credyd – <i>credit</i>	
gwastraff – <i>waste</i>	
label(i) – <i>label(s)</i>	
warws – <i>a warehouse</i>	

Darllenwch efo'ch partner / Read with your partner:

Dyddiadur Manon: Bore Ardderchog

Am 9.00 o'r gloch mi wnes i yrru i'r warws ar y stad ddiwydiannol.

Mi wnes i edrych i ar y bocsys plastig enfawr.

Mi wnes i brynu pump bocs du, deg bocs oren a chwe bocs coch.

Hefyd, mi wnes i brynu bocs bach i ddal batris.

Mi wnes i dalu'r bil efo'r cerdyn credyd – cerdyn y cwmni.

Mi wnes i yrru i'r gwaith.

Mi wnes i sgwennu labeli: SBWRIEL, AILGYLCHU, GWASTRAFF BWYD.

Wnes i ddim sgwennu label 'HEN FATRIS' – mi wnes i sgwennu'r geiriau ar y bocs bach.

Mi wnes i siarad efo'r bôs. Be wnaeth hi ddeud? 'Mae pawb yn medru ailgylchu nŵan.'

Trafodwch gyda phartner / Discuss with your partner

Be wnaeth Manon brynu yn y warws?

Wnaeth Manon brynu bwyd yn y warws?

Sut wnaeth Manon dalu yn y warws?

Be wnaeth Manon sgwennu ar y bocs bach?

Wnaeth hi siarad efo'r bôs?

Be wnaeth y bôs ddeud?

Be wnaeth Manon? / *What did Manon do?*

Sgwennwch y stori efo'ch partner. Dilynwch yr esiampl.

With your partner, write an account of what she did, following the example

Am 9 o'r gloch mi wnaeth hi yrru i'r warws

Sgwennu mewn dyddiadur personol / Writing in a personal diary.

Be wnest ti yn y gwaith ddoe?

Dyddiadur

Geirfa

sosban (sosbenni) – *saucepan(s)*

ysgol feithrin – *nursery school*

myfyriwr (myfyrwyr) – *student(s)*

olew – *oil*

profiad – *experience*

profiad gwaith – *work experience*

sgil – *skill*

newid – *to change*

trin gwallt – *hairdressing*

Siarad am brofiad gwaith efo partner / *Discussing work experience with your partner (even if it was some time ago!)*

e.e / e.g

A: Est ti ar brofiad gwaith?

B: Do. Mi es i ar brofiad gwaith yn yr ysbyty.

A: Es i ddim ar brofiad gwaith o gwbl!

Mi aeth Sandra ar brofiad gwaith yn Spar.

Mi aeth Tomos ar brofiad gwaith efo'r adeiladwyr Kinver a Jones.

MYFYRWYR AR BROFIAD GWAITH – CARDIAU

STUDENTS ON WORK EXPERIENCE – CARDS

Edrychwch ar y sgil a dewis lle aeth pawb.

Look at the skill and decide where each student went on work experience

y garej

y stiwdio deledu

yr ysgol feithrin

y dderbynfa

y tŷ bwyta

y siop trin gwallt

SGIL: Mi wnaeth Helen ddysgu sut i ddarllen y bwletin tywydd.	Mi aeth hi ar brofiad gwaith yn
SGIL: Mi wnaeth Dan ddysgu sut i olchi gwallt.	Mi aeth o ar brofiad gwaith yn
SGIL: Mi wnaeth Kevin ddysgu sut i olchi sosbenni!	Mi aeth o ar brofiad gwaith yn
SGIL: Mi wnaeth Mari ddysgu sut i ganu 'Gee, ceffyl bach'.	Mi aeth hi ar brofiad gwaith yn
SGIL: Mi wnaeth Michelle ddysgu sut i ateb y ffôn.	Mi aeth hi ar brofiad gwaith yn
SGIL: Mi wnaeth Cerys ddysgu sut i newid yr olew mewn car.	Mi aeth hi ar brofiad gwaith yn

Be ddigwyddodd wedyn? / What happened next?

Efo'ch partner, llenwch y bylchau / With your partner, fill in the blanks

DIWEDD PROFIAD GWAITH! HWRÊ

Lle aeth y myfyrwyr wedyn?

??? i'r llyfrgell i'r dafarn i'r parti i'r coleg ???

Mi aethon nhw

Wedyn mi aethon nhw

Aethon nhw ddim

Aethon nhw ddim

Geirfa

swydd – *job, a post*

cyfweiliad – *interview*

lwc – *luck*

nerfus – *nervous*

SGWRS

Yn y siop

- A: Lle aeth Mari ddoe?
B: Mi aeth hi i Aberystwyth.
A: Aberystwyth? Pam?
B: Mi gaeth hi gyfweiliad ddoe yn y siop lyfrau.
Swydd rheolwr y siop.
A: Mae hi'n siop hyfryd. Gaeth Mari'r swydd?
B: Naddo. Dim lwc.
A: Bechod. Ydy Mari'n hoffi darllen ta?
B: Nac ydy, a deud y gwir.
A: Wel well!

Trafod efo partner / Discussing with a partner

Lle gaeth Mari gyfweiliad?

Gaeth Mari'r swydd?

A ti?

Wyt ti'n hoffi cael cyfweiliad?

Wyt ti'n nerfus mewn cyfweiliad?

BINGO GEIRIAU GWAITH

Dyma'r cardiau geiriau i'r person sy'n galw.

swyddfa	gwylliau	adran	ymlacio
cwmni	ffatri	sbwriel	cyfarfod
anhapus	adeiladwr	coleg	rheolwr
dyddiadur	cwrs	peiriant	sgil
llogi	cyfweliad	derbynfa	apwyntiad
profiad gwaith	iechyd	cydweithiwr	label
diogelwch	cerdyn credyd	ailgylchu	cwsmer
stiwddio	pysur	ebost	bòs

Gwnewch eich cerdyn eich hun / Make your own card.

Ysgrifennwch 6 gair yn y blychau / Write 6 words in the boxes.

CERDYN BINGO

Geirfa

tywel(ion) – towel(s)

Siarad am y cwmni perffaith / Talking about the perfect company

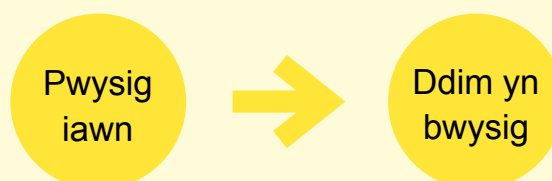
e.e. / e.g.

1. Mae gynnyn nhw fòs hyfryd!
2. Mae gynnyn nhw finiau ailgylchu yn y Swyddfa.
3. Does gynnyn nhw ddim un rheolwr diflas.

Rŵan edrychwch ar eich cerdyn a dwedwch rywbeth da am y cwmni /
Now look at your card and say something good about the company

maes parcio mawr	tywelion glân yn y toiledau
sied feiciau	staff hapus
dim apwyntiadau ar brynhawn Gwener	ystafell gyfarfod fawr
peiriant coffi da yn yr ystafell staff	blodau yn y dderbynfa

Wedyn, rhowch y cardiau ar y bwrdd mewn trefn /
Then, place the cards in order

Rŵan triwch eto efo'r cardiau newydd. Now try with the new cards.

maes parcio	 yn y toiledau
sied	staff
dim ar brynhawn Gwener	ystafell fawr
..... da yn yr ystafell staff	 yn y dderbynfa

PROBLEM SYML

Darllenwch wedyn actiwch heb sgript. / Read then act it without a script.

(Wyneb wrth y drws / a face at the door)

- B S'mae, Alys ...
- A S'mae, Beti. Sut wyt ti?
- B Iawn, ond ... Wel, oes gen ti 5 munud?
- A Oes – wrth gwrs. Tyrd i mewn.
- B Diolch. Mae gen i broblem.
- A Be sy'n bod?
- B. Does gen i ddim coffi. A dw i ISIO coffi.
Dw i'n DESPERATE!
- A. Dim problem – mae gen i goffi!
Dyma'r coffi i ti.
- B. O, diolch yn fawr.

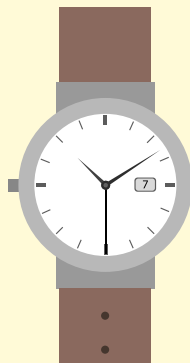
Dim sgript, ond mae gynnoch chi GARDIAU COFIO.

No script this time but use PROMPT CARDS.

Beti

Alys

Geirfa

cynhadledd – *conference*

adborth – *feedback*

lansiad – *launch*

rheswm – *reason*

safle – *site*

siaradwr – *speaker*

blasus – *tasty*

Y gynhadledd / The conference yn y NEC, Birmingham.

Be ydy'r adborth? *What is the feedback?*

Er enghraifft / *for example:*

Roedd yr ystafell yn fawr!

Dewiswch un cerdyn a rhoi adborth / *Choose one card and give feedback following the list.*

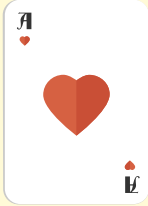
Cofiwch y treiglad meddal / *Remember the soft mutation*

Weithiau mae adborth yn bositif,
Feedback is sometimes positive

weithiau mae adborth yn negyddol.
sometimes negative

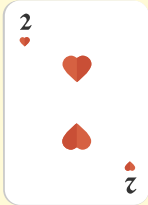

y tywydd

OER

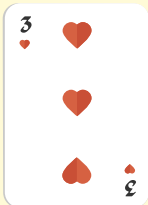
.....

y staff

DIFLAS

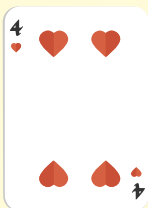
.....

Birmingham

PRYSUR

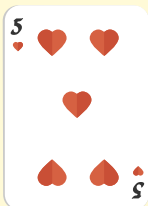
.....

y trêr

HWYR

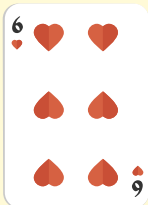
.....

y seminar yn y bore

HIR

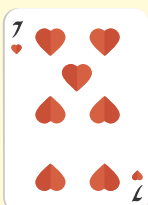
.....

y cinio

DRUD

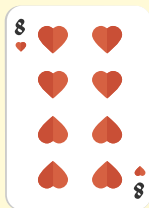
.....

*y coffi

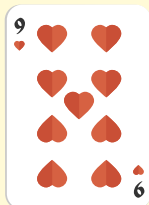
BENDIGEDIG

.....

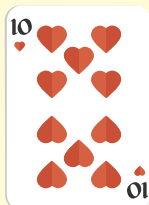
y cwmni
DONIOL

.....

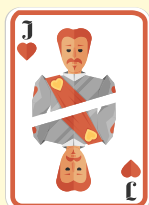
y bisgedi
BLASUS

.....

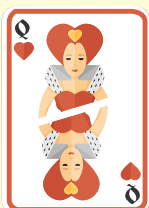
y siaradwr
ARDDERCHOG

.....

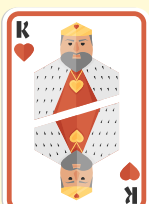
y trêr adre
CYFLYM

.....

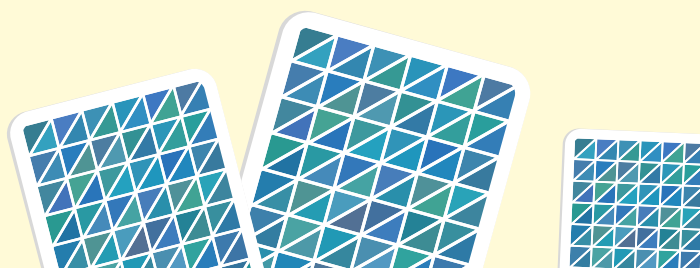
y bòs
CYFEILLGAR

.....

y gynhadledd
DEFNYDDIOL

.....

Salwch / Illness

Oedd PAWB yn sâl ddoe? Be oedd y rheswm?

1. Aeth Gwenda i'r coleg ddoe?

Naddo. Roedd gynni hi

2. Aeth Lauren i'r cyfarfod neithiwr?

..... Roedd gynni hi gur pen ond mi wnaeth hi brynu
Paracetamol yn y garej.

3. Pam aeth Llew adre'n gynnar ddoe?

.....

4. Est ti i edrych ar y safle ddoe?

.....

5. Gest ti siampên yn y lansiad neithiwr?

.....

Edrychwch ar syniadau eich partner. / Look at your partner's ideas.

Geirfa

ardal – *area*

taith – *journey*

gwirfoddolwr – *volunteer*

diwetha – *last*

gwledig – *rural*

Ffeindiwch yr ateb!

O'n	Nac oedd	Oedd	Nac o'n	O'n	Oedd
-----	----------	------	---------	-----	------

- Oedd Nia'n gweithio neithiwr?
- Oedd y dafarn yn brysur?
- Oeddet ti'n nerfus yn y cyfweiliad?
- Oedd y bobl yn y seminar yn gyfeillgar?
- Oedd o'n drist i werthu'r cwmni?
- Oeddech chi'n llogi car yn y swydd ddiwetha?

Stori Sara

Pan o'n i'n blentyn ro'n i'n mwynhau darllen felly ro'n i isio gweithio efo llyfrau. Mi es i i'r coleg yn Aberystwyth ac yna mi wnes i weithio i mewn llyfrgell yng Nghaernarfon. Ond ro'n i isio gweithio mwy efo plant felly mi wnes i gwrs i weithio mewn Clwb leuentid, fel gwirfoddolwr. Ro'n i hefyd yn mynd i'r Clwb Ffermwyr Ifanc ac ro'n i'n lwcus iawn i fynd ar daith i Seland Newydd efo'r Clwb. Ro'n i'n gweithio am 6 mis efo pobl ifanc mewn ardal wledig yn Seland Newydd. Roedd y 6 mis yn ardderchog. Rŵan dw i'n sgwennu llyfr am y daith!

Rŵan sgwennwch chi stori Sara.

Dilynwch yr esiempl. *Follow the example*

Pan oedd Sara'n blentyn, roedd hi'n ...

Geirfa

rhestr – *a list*

parhau – *to continue*

PARHAU'R SGWRS / *Continuing the conversation*

Sam: S'mae. Oes gynnoch chi funud am sgwrs?

Rheolwr: Oes, dim problem. Wyt ti'n iawn?

Sam: Ydw, ond mae gen i broblem efo'r gwyliau.

Rheolwr: Do'n i ddim yn cofio am y gwyliau. Pryd wyt ti'n mynd – dydd Gwener?

Sam: Wel, dyna'r broblem. Ro'n i'n mynd i hedfan i Palma dydd Gwener
ond

PARHAU'R SGWRS / *Continuing the conversation*

(Mae Del yn gorffen Profiad Gwaith tri mis efo'r cwmni)

Bos: Reit, Del, sut oedd y tri mis efo Gwyliau Tawel?

Del: Wel, roedd mis lonawr yn ddistaw iawn.

Bos: Wrth gwrs, wrth gwrs. Sgan neb bres ym mis lonawr.

Del: Wedyn, ym mis Chwefror, mi ges i sioc.

AMSER GWYLIAU

Reit, rwyf ti'n mynd ar wyliau! Wyt ti wedi gwneud popeth?

(Do, dw i wedi Naddo, dw i ddim wedi ...)

Mae rhestr ar y ddesg

X	Ateb pob ebost
X	Gwneud te a choffi i bawb yn y swyddfa
?	Trefnu'r cyfarfod cynta ar ôl y gwyliau
X	Sgwennu rhestr o dasgau i Ted
?	gwneud popeth ar y rhestr yma!
Rhoi'r rhestr yn y bin.	

5 cwestiwn i'ch partner:

Wyt ti wedi ?

UNED 16

Geirfa

coeden (coed) – *tree(s)*

cleient(iaid) – *client(s)*

cyfanswm – *total*

amcangyfrif – *to estimate*

cynnal – *to maintain; to hold*

cadw – *to preserve; to keep*

ail law – *second hand*

gwaith cynnal a chadw
– *maintenance work*

AMSER

Parau croes / opposite pairs

Atebwch y cwestiwn ac yna gofynnwch y cwestiwn arall /

Answer the question your partner asks you and then ask the corresponding question

e.e. A: Faint o'r gloch mae'r swyddfa'n agor?

B: Mae'r swyddfa'n agor am naw o'r gloch.

A: Faint o'r gloch mae'r swyddfa'n cau?

B: Mae'r swyddfa'n cau am hanner awr wedi pedwar.

Agor : Cau

Faint o'r gloch mae'r adeilad yn agor?

.....

Faint o'r gloch ?

Dechrau : Gorffen

Faint o'r gloch mae'r cyfarfod staff yn dechrau?

.....

Faint o'r gloch ?

Dod : Mynd

Faint o'r gloch mae'r bôs yn dŵad i'r gwaith?

.....

Faint o'r gloch ?

Cyrraedd: Gadael

Faint o'r gloch wyt ti'n cyrraedd y gwaith fel arfer?

.....

Faint o'r gloch ?

PRES / Money

Darllenwch gyda'ch partner / Read with your partner

- A:** Mae person pwysig yn dŵad i'r swyddfa wythnos nesa – cleient newydd.
Dw i isio popeth yn berffaith yma.
- B:** O diar. Wel, mae'r drws ffrynt yn ofnadwy. Wyt ti'n mynd i beintio?
- A:** Fi? Nac ydw, siŵr. Dw i ddim yn medru peintio.
- B:** Ac mae'r maes parcio yn ofnadwy hefyd. Mae 'na sbwriel ym mhob man.
Ac mae'r wal yn syrthio.
- A:** Iawn, dw i'n mynd i ffonio cwmni Help Llaw.
- B:** Help Llaw? Be maen nhw'n wneud?
- A:** Maen nhw'n helpu efo gwaith cynnal a chadw. Maen nhw'n ardderchog!
- B:** Ydyn, gobeithio! Ydyn nhw'n ddrud iawn?
- A:** Ddim yn rhy ddrud, gobeithio.

Amcangyfrif / estimating

£10

£20

£30

£40

£60

£150

£300

Deudwch y symiau yma mewn geiriau cyn ateb y cwestiynau efo partner. /
Practise saying the above sums before tackling the questions with a
partner.

Faint ydy'r paent i beintio'r drws?

Faint ydy wal newydd yn y maes parcio?

Faint ydy *strimmer*?

Faint ydy desg newydd yn y swyddfa?

Faint ydy coeden fach mewn potyn yn ymyl y drws?

Faint ydy blodau i'r dderbynfa?

Faint ydy peiriant coffi ail law?

Be ydy'r **CYFANSWM**?

Geirfa

gwaith maes – field work

Gwaith Maes / Fieldwork (Mae'r tywydd yn bwysig!)

Sut fydd y tywydd yfory? Dw i'n gwneud gwaith maes yfory!

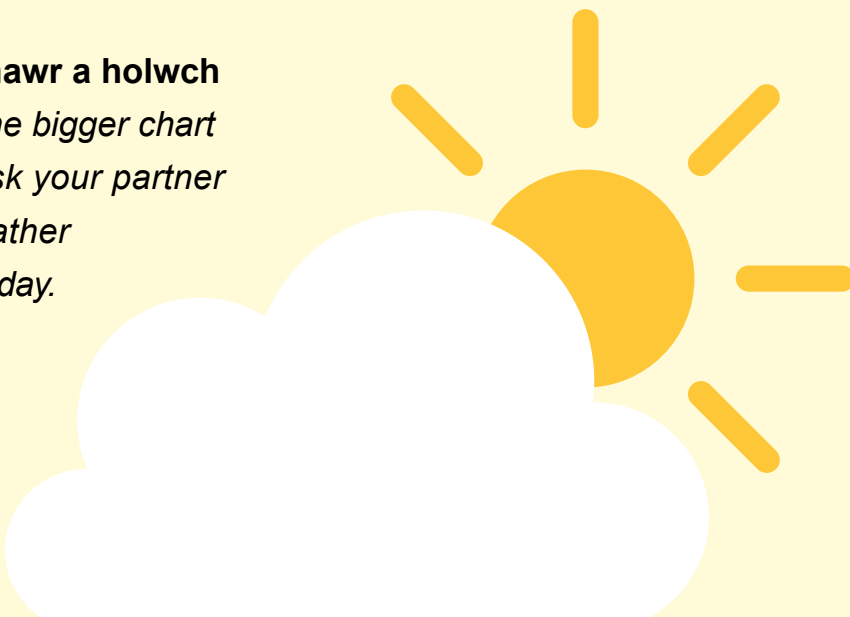
Dydd Mercher	Dydd Iau	Dydd Gwener	Dydd Sadwrn	Dydd Sul	Dydd Llun	Dydd Mawrth
						
19°C	15°C	17°C	18°C	18°C	20°C	23°C

Cwestiwn: Fydd hi'n sych am naw o'r gloch yn y bore?

Ateb: Bydd, (gobeithio)

(Cofiwch: Bydd ✓ Na fydd ✗)

Edrychwch ar y siart mawr a holwch eich partner / Look at the bigger chart on the next page and ask your partner questions about the weather at different times of the day.

8.00	Dydd Mercher 19°C	Dydd Iau 15°C	Dydd Gwener 17°C	Dydd Sadwrn 18°C	Dydd Sul 18°C	Dydd Llun 20°C	Dydd Mawrth 23°C
10.00	Dydd Mercher 22°C	Dydd Iau 17°C	Dydd Gwener 20°C	Dydd Sadwrn 21°C	Dydd Sul 20°C	Dydd Llun 20°C	Dydd Mawrth 22°C
12.00	Dydd Mercher 19°C	Dydd Iau 15°C	Dydd Gwener 17°C	Dydd Sadwrn 18°C	Dydd Sul 18°C	Dydd Llun 20°C	Dydd Mawrth 23°C
2.00	Dydd Mercher 22°C	Dydd Iau 17°C	Dydd Gwener 20°C	Dydd Sadwrn 21°C	Dydd Sul 20°C	Dydd Llun 20°C	Dydd Mawrth 21°C
4.00	Dydd Mercher 22°C	Dydd Iau 17°C	Dydd Gwener 20°C	Dydd Sadwrn 21°C	Dydd Sul 20°C	Dydd Llun 20°C	Dydd Mawrth 22°C
6.00	Dydd Mercher 22°C	Dydd Iau 17°C	Dydd Gwener 20°C	Dydd Sadwrn 21°C	Dydd Sul 20°C	Dydd Llun 20°C	Dydd Mawrth 22°C

Cyfarfodydd!

Gofynnwch gwestiynau i'ch partner i lenwi'r bylchau /
Ask your partner questions to fill the gaps.

Partner A

	Lle?	Pryd?	Faint o'r gloch?
Cyfarfod staff	yn yr ystafell gyfarfod	dydd Llun	8.30am
Cyfarfod efo'r awduron			
Cyfarfod efo'r cwmni glanhau	yn yr ystafell gyfarfod	dydd Mawrth	10.00am
Cyfarfod efo'r heddlu			
Cyfarfod efo'r llyfrgellwyr	yn y llyfrgell	dydd Mercher	9.00am
Cyfarfod efo'r bobl ifanc			

Partner B

	Lle?	Pryd?	Faint o'r gloch?
Cyfarfod staff			
Cyfarfod efo'r awduron	yn yr amgueddfa	dydd Llun	2.00pm
Cyfarfod efo'r cwmni glanhau			
Cyfarfod efo'r heddlu	yn yr orsaf heddlu	dydd Mawrth	3.30pm
Cyfarfod efo'r llyfrgellwyr			
Cyfarfod efo'r bobl ifanc	yn y coleg	dydd Mercher	11.00am

Geirfa

costau teithio – *travel expenses*

cyfrifydd – *accountant*

gliniadur – *laptop*

mentora – *to mentor*

rhannu – *to share*

ymuno (â) – *to join*

Person A DIWRNOD PRYSUR YN Y GWAITH

- a) Lle fyddwch chi'n mynd dydd Llun nesa?
- b) Pryd fyddwch chi'n mynd?
- c) Pam?

8.30am	Gwesty'r Bae	brecwast busnes
10.00am		
11.00am	Neuadd y Sir	cyfarfod pwysig
2.00pm		
3.30pm	Ysgol y Bryn	gweld y pennaeth
4.30pm		

e.e. / e.g. “Am hanner awr wedi wyth mi fydda i'n mynd i Westy'r Bae...”

(cofiwch y treigladd meddal ar ôl 'i')

Person B DIWRNOD PRYSUR YN Y GWAITH

- a) Lle fyddwch chi'n mynd dydd Llun nesa?
- b) Pryd fyddwch chi'n mynd?
- c) Pam?

8.30am		
10.00am	Caffi Cled	prynu 3 choffi a chacen i bawb yn y swyddfa
11.00am		
2.00pm	Y Stryd Fawr	edrych ar swyddfa newydd
3.30pm		
4.30pm	swyddfa'r cyfrifydd	siarad am bres

e.e. / e.g. “Am ddeg o’r gloch mi fydda i’n mynd i Gaffi Cled...”

(cofiwch y treigladd meddal ar ôl ‘i’)

STAFF NEWYDD**Darllenwch efo partner / Read with your partner**

Anwen: Pryd fydd y staff newydd yn dechrau?

Bob: Wythnos nesa, diolch byth. Mi fydd Huw Morgan a Rhian Prydderch yn dechrau dydd Llun.

A: Wyt ti’n nabod nhw?

B: Nac ydw. Ond mae gen i’r enwau achos mi fydda i’n helpu Huw ac mi fyddi di’n helpu Rhian.

A: O na, fydd gen i ddim amser i helpu person newydd!

B: Fydd gen ti ddim dewis. Mi fydd hi’n rhannu desg efo ti.

A: Gobeithio bydd hi’n dysgu’n gyflym! Mi fydda i’n brysur iawn wythnos nesa.

B: Os bydd Huw a Rhian yn dda am wneud paned, mi fydda i’n hapus iawn!

Trafodwch / discuss

- Pryd fydd Rhian a Huw yn dechrau'r swyddi newydd?
- Pwy fydd yn helpu Huw wythnos nesa?
- Fydd Huw yn rhannu desg efo Rhian?
- Pwy fydd yn gwneud paned wythnos nesa?

Neges i'r Tîm Rheoli: manylion am y staff newydd.

(Be ydy'r geiriau coll? / What are the missing words?)

- Huw Morgan a Rhian Prydderch yn ymuno â'r cwmni yr wythnos nesaf.
- nhw'n dechrau dydd Llun nesaf.
- Anwen yn helpu Rhian Prydderch.
- nhw'n rhannu desg.
- Bob yn mentora Huw Morgan.
- ni'n prynu gliniadur yr un i'r staff newydd.

TRI CHWESTIWN – ebostiwch eich ateb os gwelwch yn dda:

Fydd Huw Morgan yn medru gweithio adre bob dydd Mercher?

.....

Fydd y staff newydd yn medru mynd ar y cwrs lechyd a Diogelwch nesa?

.....

Fyddan nhw'n cael costau teithio i fynd ar y cwrs?

.....

Siarad am eich gwaith chi yfory – go iawn /

Talking about your working day tomorrow – for real.

e.e.

A: Mi fydda i'n brysur yfory.

B: Pam?

A: Mi fydda i efo'r staff newydd am hanner awr wedi tri, wedyn mi fydda i'n mynd at y deintydd am bedwar o'r gloch.

Geirfa

ymchwil – *research*

dal – *to catch*

arbennig – *special*

Treigladd Trwynol / Nasal Mutation

Dewiswch un o'r geiriau i fynd yn y blwch / Choose one of the words to fill the gap.

cerdyn credyd

gliniadur

pasbort

trên

bòs

desg

Mi fydda i'n dal fy i yn **N**hreffynnon.

Mi wnes i ddefnyddio fy i yng **N**ghaernarfon.

Mi wnes i golli fy i ym **M**haris.

Mi wnes i brynu fy i yn **N**inbych.

Mi fydda i'n gweithio ar fy i yng **N**gwynedd.

Mi wnes i weld fy i ym **M**angor.

SIALENS / A CHALLENGE

Efo'ch partner, gnewch eich brawddegau eich hun / Try constructing similar sentences from these pairings – choose an action that suits e.e. prynu; ymuno â; gweld; dechrau; bwyta; gorffen and use the past tense and then the future tense.

e.e. Mi wnes i orffen fy nghwrs i yng Nghaer.

Treffynnon

tocyn

Caer

cwrs

Porthmadog

pennaeth

Dolgellau

dosbarth

Gwynedd

gwaith

Bangor

brechdan

Darllen efo partner / Reading with a partner

Ceri: Mae fy ngwaith i'n anodd iawn ar hyn o bryd.

Mel: Pam?

Ceri: Mae fy swyddfa i'n rhy fach, mae fy nghyfrifiadur i'n rhy hen ac mae fy ymchwil i'n ddiflas!

Mel: O diar. Wyt ti'n mwynhau unrhyw beth?

Ceri: Ydw – mae'r gacen siocled ar brynhawn dydd Gwener yn fendigedig!

Disgrifio fy ngwaith i fy mhartner / describing my work to my partner

With each topic, make a statement like this, either positive or negative:

“Yn fy ngwaith i dw i’n ...” / “Yn fy ngwaith i, dw i ddim yn ...”:

Helpu pobl	✓	X
Gyrru o gwmpas yr ardal	✓	X
Gweithio mewn tîm	✓	X
Gweithio adre weithiau	✓	X
Gwisgo dillad arbennig	✓	X
Edrych ar y map	✓	X

If your partner claims to do any of the work below. ask an extra question to continue the conversation:

*Defnyddio tabled/gliniadur	✓	X	Lle?
*Siarad efo cwsmeriaid	✓	X	Lle?
*Ffonio pobl	✓	X	Pwy?
*Prynu pethau	✓	X	Be?

Dim gobaith caneri / *No chance (not a canary's chance)*

Darllenwch

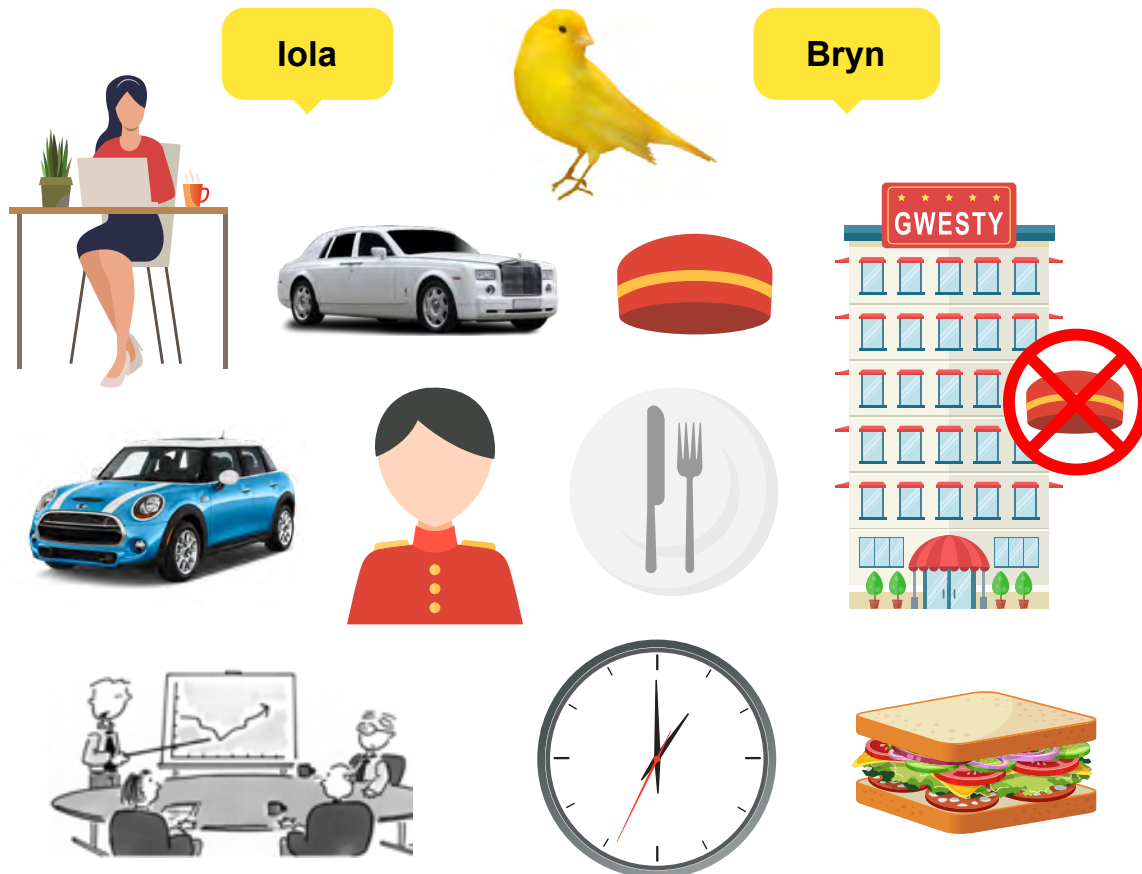
- Iola: Su'mae, Bryn! Wel, wel, dyma ti yn dy swydd newydd.
- Bryn: Ia, dyma fi, yn gwisgo iwniform!
- Iola: Lle mae dy gap di?
- Bryn: Dw i ddim yn gwisgo cap yn y gwesty. Mae o yn y car.
- Iola: Dw i isio gweld dy gar di – lle mae o?
- Bryn: Yn y maes parcio yn y cefn. Dw i wedi parcio yn ymyl dy gar di.
– Mini a Rolls Royce, bach a mawr!.
- Iola: Doniol iawn. Pryd mae dy fòs di'n gorffen y cyfarfod?
- Bryn: Am un o'r gloch, dw i'n meddwl.
- Iola: Wyt ti wedi cael dy ginio?
- Bryn: Dim eto. Ga i hanner dy frechdan di?
- Iola: Dim gobaith caneri. Dim bwyta yn y dderbynfa!

Darllenwch

- Iola: Su'mae, Bryn! Wel, wel, dyma ti yn dy _____ newydd.
- Bryn: Ia, dyma fi, yn _____ iwniform!
- Iola: Lle mae dy _____ di?
- Bryn: Dw i ddim yn gwisgo _____ yn y gwesty. Mae o yn y _____.
- Iola: Dw i isio gweld dy _____ di – lle mae o?
- Bryn: Yn y _____ yn y cefn. Dw i wedi _____ yn ymyl
dy gar di – Mini a Rolls Royce, bach a _____!.
- Iola: Doniol iawn. Pryd mae dy _____ di'n gorffen y cyfarfod?
- Bryn: Am _____ o'r gloch, dw i'n meddwl.
- Iola: Wyt ti wedi cael dy _____ ?
- Bryn: Dim eto. Ga i hanner dy _____ di?
- Iola: Dim gobaith caneri. Dim bwyta yn y _____!

Nesa, actio heb sgript, ond mae gynnoch chi GARDIAU COFIO.

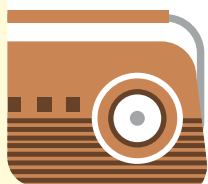
Next, act it out with no script : PROMPT CARDS on the next page.

Cofiwch y Treigladd Meddal ar ôl 'dy' / remember the soft mutation after 'dy'
Holi partner am fyd gwaith / interviewing a partner about the world of work.

Yn dy waith di ...

- Wyt ti'n defnyddio dy di?
- Lle wyt ti'n bwyta dy ginio di?
- Be ydy enw dy fòs di?
- Be ydy'r peth gorau yn dy waith di?
- Be wyt ti'n ei hoffi am dy waith di?
- Be dwyt ti ddim yn ei hoffi yn dy waith di?
- Be fydd dy swydd nesa di?

Holi person ar y radio am fyd gwaith – a defnyddio 'chi'.
 Change the above questions to use 'chi' for interviewing someone on the radio. **Record the chat and listen to it with your partner.**

Geirfa

aelodaeth – *membership*

antur – *adventure*

caer(au) – *fort(s)*

oes – *lifetime / (age, period)*

siambr(au) claddu – *burial chamber(s)*

abaty (abatai) – *abbey(s)*

cafiar – *caviar*

math – *type*

dro ar ôl tro – *time after time*

Prynu aelodaeth ar y we / Buying membership online

GWAITH PÂR: Darllen, deall a thanlinellu'r cyfarwyddiadau /
Reading, understanding and underlining instructions (imperative)

Ymunwch â Cadw heddiw.

Dewch i weld dros 100 o gestyll, abatai, caerau a siambrau claddu

Dewch yn ôl dro ar ôl tro – am ddim

Dewiswch eich math o aelodaeth a dechreuwch ar eich antur

- **Aelodaeth Unigol**
- **Aelodaeth Teulu**
- **Aelodaeth Oes**

Talwch efo Paypal neu gerdyn credyd / debyd

Darllenwch efo'ch partner / Read with your partner:

- Ffion:** Wyt ti'n gorffen gwaith am ddeuddeg yfory, Sali?
- Sali:** Ydw. Hanner shifft yfory, fel ti.
- Ffion:** Gwych. Tyrd i'r picnic yn y castell yn y prynhawn.
- Sali:** Dw i ddim yn aelod o Cadw.
- Ffion:** Wel, pryna aelodaeth ar y we rŵan. Wyt ti isio help?
- Sali:** Oes. Dw i'n nerfus iawn ar y we.
- Ffion:** Dim problem. Dyma fo. Dewisa'r math o aelodaeth.
Aelodaeth Unigol, Aelodaeth Teulu neu Aelodaeth Oes?
- Sali:** Teulu dw i'n meddwl. Mae'r plant yn hoffi cestyll.
- Ffion:** Iawn, clicia ar Aelodaeth Teulu.
- Sali:** Mae o'n deud, 'Talwch efo Paypal' – sgen i ddim Paypal.
- Ffion:** Dim problem. Tala efo dy gerdyn debyd.
- Sali:** O, dw i'n gweld. Iawn – dw i wedi gorffen!
- Ffion:** Tyrd i'r castell fory am ddau o'r gloch. Mi fydd y picnic yn hwyl.
- Sali:** Cofia'r brechdanau ciwcymbyr a'r cafiar!

Tanlinellwch y geiriau sy'n rhoi cyfarwyddyd i ffrind /*Underline the verbs which give instructions – this time, to a friend.***Yn olaf, newidiwch y cyfarwyddiadau i 'chi' /***Finally, change the instructions back to the more formal 'chi'.*

POSTERI YN Y GWEITHLE / POSTERS IN THE WORKPLACE

Dewiswch y poster gorau i'ch gweithle chi – A neu B? /
Choose the best poster for your workplace – A or B?

Golchwch eich cwpan.	Golchwch eich dwylo.
Cofiwch ffonio cyn 8 o'r gloch os dach chi'n sâl.	Cofiwch brynu cacen i bawb ar eich pen-blwydd.
Os bydd tân, rhedwch!	Os bydd tân, peidiwch â rhedeg!
Dewch i'r cyfarfod staff heddiw am 4 o'r gloch.	Dewch i'r Ceffyl Gwyn heno am 8 o'r gloch.
Peidiwch â rhoi gwm cnoi yn y bin.	Peidiwch â bwyta wrth eich desg.

Efo'ch partner, gwnewch boster i'r gweithle.

**POSTER
PWYSIG**

Geirfa

priodas – *wedding*

chwerthin – *laughter*

digon – *enough*

gormod – *too much/too many*

gweithgar – *hardworking*

glanio – *to land*

Sgwrs: GORMOD!

Ceri: Dw i wedi cael digon!

Mel: O diar. Be sy'n bod?

Ceri: Mae pob problem yn glanio ar fy nesg i!

Mel: Problemau efo'r diwrnod agored?

Ceri: Wrth gwrs! Dim ond tri diwrnod i fynd rŵan...

Mel: Pwy sy'n helpu efo'r gwaith?

Ceri: Beti Haf – ac mae hynny'n broblem hefyd.

Mel: Pam? Mae Beti'n berson gweithgar iawn.

Ceri: Ydy, ond mae hi'n priodi mis nesa, ac mae hi'n siarad am y briodas drwy'r amser.

Mel: Ydy, mae hi'n siarad gormod am y briodas, dw i'n cytuno.
Faint sy'n dŵad i'r diwrnod agored?

Ceri: Gormod! Tua dau gant, dw i'n meddwl.

Mel: Paid â phoeni gormod, Ceri. Mi fydd y diwrnod agored yn wych, dw i'n siŵr.

Siarad am waith efo partner / discussing work with your partner

Dach chi'n cytuno ✓ neu'n anghytuno ✗ ?

	Partner A	Partner B
Yn fy ngwaith i, dw i'n teithio gormod.		
Yn fy ngwaith i, dw i yn y swyddfa gormod.		
Yn fy ngwaith i, dw i'n mynd i gyfarfodydd.		
Yn fy ngwaith i, dw i'n gweithio tri deg saith awr bob wythnos.		
Yn fy ngwaith i, dw i'n dysgu pethau newydd bob dydd.		
Yn fy ngwaith i, dw i'n gweithio mewn tîm.		
Yn fy ngwaith i, dw i'n llenwi ffurflen gostau.		
Yn fy ngwaith i, dw i'n siarad efo cwsmeriaid.		
Yn fy ngwaith i, dw i'n cael ugain diwrnod o wyliau.		
Yn fy ngwaith i, dw i'n siarad ar y ffôn.		
Yn fy ngwaith i, dw i'n darllen ebyst.		

Geirfa

meithrinfa – *nursery*

cyngor – *advice, counsel; council*

cynllun(iau) – *plan(s)*

pensaer – *architect*

cadeirio – *to chair*

casglu – *to collect*

rheoli – *to manage*

un peth ar y tro – *one thing at a time*

Person A

Dyma'r rhestr bersonol ar eich desg chi – ar gyfer fory.

1. pacio fy mag heno
2. codi am 7.00 bore fory
3. gwranddo ar Radio Cymru amser brecwast (mae'r tiwtor Cymraeg wedi deud!)
4. gyrru'n ofalus ar yr A55
5. cadeirio'r cyfarfod
6. siarad efo Tom Huws wedyn
7. prynu diod i Ceri a holi am y babi newydd
8. prynu swper parod ar fy ffordd adre
9. anfon ebost at bawb yn y cyfarfod i ddeud diolch
10. ymlacio cyn mynd i'r gwely – darllen fy nofel Gymraeg!

Rŵan deudwch wrth eich partner be dach chi'n mynd i wneud, un peth ar y tro – cofiwch y treigladd meddal. Mi fydd eich partner yn disgrifio un peth ar y tro hefyd. / Now tell your partner what you must do, one thing at a time – remember the soft mutation. Your partner will respond by telling you what he/she has to do, one thing at a time.

e.e./e.g. Rhaid i mi bacio fy mag heno.

Person B

Dyma'r rhestr bersonol ar eich desg chi – ar gyfer fory.

1. darllen yr adroddiad heno
2. codi am 8.00 bore fory
3. mynd â'r babi i'r feithrinfa
4. rhoi liffi i Sara Morgan o'r orsaf
5. mynd i weld y pensaer
6. mynd â'r cynlluniau i'r swyddfa
7. cyfarfod fy chwaer i gael cinio
8. ateb pob ebost yn y prynhawn
9. casglu'r babi o'r feithrinfa
10. cael swper efo fy mam-yng-nghyfraith – a deud diolch yn Gymraeg!

Rŵan deudwch wrth eich partner be dach chi'n mynd i wneud, un peth ar y tro – cofiwch y treigladd meddal. Mi fydd eich partner yn disgrifio un peth ar y tro hefyd. / Now tell your partner what you must do, one thing at a time – remember the soft mutation. Your partner will respond by telling you what he/she has to do, one thing at a time.

e.e./e.g. Rhaid i mi ddarllen yr adroddiad heno.

Rhoi cyngor / giving advice

Rhaid i bawb yn y dosbarth roi cyngor / Everyone in the class must give a piece of advice in response to the problem.

A: Mae gen i broblem.

B: Be sy'n bod?

A: Mae gen i boen cefn.

B: Rhaid i ti weld osteopath.

A: Diolch!

Problemau, problemau, problemau

- Mae fy nghar i wedi torri.
- Mae fy môtôr i'n mynd ar wyliau am dair wythnos.
- Does 'na ddim signal ffôn yma.
- Sgen i ddim bocs cinio heddiw.
- Dw i ddim isio mynd ar y cwrs Rheoli Amser.

Geirfa

cyfle – opportunity

cyngor sir – county council

digwyddiad(au) – event(s)

geirda – reference (good word/testimonial)

cynnig am – to apply for

gwenu – to smile

syllu – to stare

anobeithiol – hopeless

draw – over

Darllenwch

Sgwrs: SWYDD NEWYDD

Alex: Dw i'n mynd i wneud cais am swydd newydd.

Pat: Bendigedig! Be ydy'r swydd?

Alex: Swyddog digwyddiadau efo'r cyngor sir.

Pat: Mi fydd hynny'n grêt i ti. Ond mi fydd hi'n ddistaw yma ar ôl i ti fynd.

Alex: Hei, aros am funud. Cyn i mi gael y swydd, rhaid i mi gael cyfweiliad.

Pat: Dim problem. Rwyf ti'n medru siarad yn dda.

Alex: Cyn i mi gael cyfweiliad, ga i ofyn ffafr?

Pat: Wrth gwrs. Wyt ti isio ymarfer cyn i ti fynd i'r cyfweiliad?

Alex: Nac oes, ond wyt ti'n fodlon ysgrifennu geirda i mi?

Pat: Wrth gwrs. Ond rhaid i ti brynu coffi a chacen fawr i mi!

Darllenwch eto.

Alex: Dw i'n mynd i wneud cais am _____.

Pat: Bendigedig! Be _____ swydd?

Alex: Swyddog digwyddiadau efo'r _____ sir.

Pat: Mi fydd hynny'n grêt i ti. Ond mi fydd hi'n ddistaw yma _____
_____ fynd.

Alex: Hei, aros am funud. _____ gael y swydd,
_____ gael cyfweiliad.

Pat: Dim problem. Rwyt ti'n medru _____ yn dda.

Alex: _____ gael cyfweiliad, ga i ofyn ffafr?

Pat: Wrth gwrs. Wyt ti isio ymarfer _____ fynd i'r cyfweiliad?

Alex: Nac pes, ond wyt ti'n fodlon _____ geirda i mi?

Pat: Wrth gwrs. Ond _____ brynu coffi a chacen fawr i mi!

Be ddigwyddodd ar ddiwrnod y cyfweliad? Darllenwch stori Alex.

Mi wnes i gyrraedd y maes parcio yn gynnar.

Cyn i mi fynd i fynd mewn, mi es i i'r tŷ bach – wrth gwrs!

Ar ôl i mi ddŵad allan o'r tŷ bach, mi es i draw i'r dderbynfa.

Roedd 'na dri o bobol yn eistedd ar y cadeiriau smart wrth y ffenest. Mi wnes i wenu ond doedd y person nesa at y dderbynfa ddim yn gwenu o gwbl, dim ond yn edrych ar y ffôn.

Mi wnes i edrych ar y person nesa ac mi ges i sioc! Roedd fy hen gariad yn eistedd yno, yn gwenu o glust i glust!

Ar ôl i mi gael munud i feddwl, mi wnes i godi fy llaw ac mi wnes i ddeud, 'Su'mael!'

Cyn i mi glywed yr ateb, mi wnaeth y wraig yn y dderbynfa ofyn,

'Dach chi wedi parcio yn ein maes parcio ni?'

'Do,' mi wnes i ateb.

'Rhaid i chi gael tocyn glas, felly,' mi wnaeth hi ddeud. 'Dyma'r tocyn i chi.'

Mi wnes i ddiolch am y tocyn ac mi es i allan i'r maes parcio.

Ar ôl i mi roi'r tocyn ar y car, mi wnes i ffonio fy ffrind.

'Hei, mae Sam yma, yn cael cyfweliad am y swydd – fel fi!'

'Bobol bach, RHAIID i ti gael y swydd rŵan 'ta. Rhaid i ti siarad yn ardderchog yn y cyfweliad! Mi fydd Sam yn anobeithiol, felly paid â phoeni. Pob lwc!'

Mae ffrind da yn werth y byd.

Cyn i mi adael y car, mi wnes i edrych yn y drych. 'lawn, Alex, dyma dy gyfle di...'

Tanlinellwch y patrwm newydd (rhaid i mi/ti; cyn i mi; ar ôl i mi) yn y stori / Underline the new patterns (rhaid i mi/ti; cyn i mi; ar ôl i mi) where they appear in the story.

Trafod efo partner:

- Be wnaeth Alex ar ôl y cyfweliad?
- Gaeth Alex y swydd?
- Sut dach chi'n teimlo cyn i chi gael cyfweliad?

UNED 25

Geirfa

golygfa – *view*

cefnogol – *supportive*

di-bapur – *paperless*

gwyllt – *wild*

hen ffasiwn – *old-fashioned*

Dyma be sy yn y SWYDDFA NEWYDD

- cadeiriau cyfforddus
- desgiau hen ffasiwn
- staff ifanc
- coffi cryf
- jôcs anobeithiol
- toiledau glân
- bôs cefnogol

Holi partner / *questioning your partner*

e.e. / e.g.

C: Sut mae'r coffi yn y swyddfa yma?

A: Mae'r coffi'n gryf.

Holi eto: Darllenwch y cerdyn a gofynnwch y cwestiwn i'ch partner

e.e. Oes cwpwrdd ffeilio yma?

Oes. / Nac oes. Does 'na ddim cwpwrdd ffeilio yma.

Ydy'r partner yn medru deud rhywbeth arall?

Oes, mae 'na gwpwrdd ffeilio yma, wrth y drws. Ond mae'r swyddfa'n ddi-bapur rwan!

ystafell fideo	cwpwrdd ffeilio
golygfa	ystafell staff
cegin	ardal ysmygu
ystafell bwydo babi	biniau ailgylchu
peiriant coffi	staff cyfeillgar

NEU

Digon o... NEU gormod o... NEU does 'na ddim...

Darllenwch y cerdyn a disgrifiwch eich gwaith chi –
treigladd meddal ar ôl 'o'.

gwaith papur	chwerthin
cadeiriau cyfforddus	teithio
amser i feddwl	cwsmeriaid anodd
cyfarfodydd	biniau ailgylchu
siarad agored	syniadau newydd

UNED 26

Geirfa

cyflog(au) – *salary (-ies)*

cyllid – *finance*

hwyliau da – *good mood*

hwyliau drwg – *bad mood*

wrth ei bodd – *in her element / delighted*

wrth ei fodd – *in his element / delighted*

Darllenwch y sgwrs: Lle mae dy ferch di rŵan?

Sam: Lle mae dy ferch di rŵan? Ydy hi yn Awstralia o hyd?

Mel: Ydy, mae hi'n gweithio yn Melbourne.

Sam: Da iawn hi. Be ydy ei gwaith hi?

Mel: Swyddog cyllid ydy hi. Mae hi wrth ei bodd yn y swydd.

Sam: Ydy hi'n byw yn agos at ei gwaith?

Mel: Wel, mae gynni hi hanner awr o deithio, ond mae hi'n mynd i'r gwaith ar ei beic. Mae hi'n gadael ei char yn y garej yn y tŷ.

Aam: Lle mae hi'n cadw ei beic yn ystod y dydd?

Mel: Mae gynnyn nhw stordy beiciau. Mae gynnyn nhw gawodydd hefyd, felly ymarfer corff i ddechrau ac yna ar ôl iddi hi gael ei chawod mae hi'n dechrau'r diwrnod mewn hwyliau da.

Sam: Fel ni yma, 'ta!

Mel: Hmm.

Trafod efo'ch partner:

- Wyt ti'n hoffi'r syniad o gael cawod yn y gweithle?
- Wyt ti'n dechrau'r bore mewn hwyliau da neu mewn hwyliau drwg?

SGEN I DDIM HOGAN – HOGYN YDY O!

Newidwch y sgwrs cyn darllen. Cofiwch y treigladau meddal ar ôl 'ei' (*his*).

Adapt the script before reading. Remember: 'ei' (his) causes a soft mutation.

Sam: Lle mae dy ferch di rŵan? Ydy hi yn Awstralia o hyd?

Lle mae dy fab di rŵan?

Mel: Ydy, mae hi'n gweithio ym Melbourne.

Sam: Da iawn hi. Beth ydy ei gwaith hi?

Mel: Swyddog cyllid ydy hi. Mae hi wrth ei bodd yn y swydd.

Sam: Ydy hi'n byw yn agos at ei gwaith?

Mel: Wel, mae gynni hi hanner awr o deithio, ond mae hi'n mynd i'r gwaith ar ei beic. Mae hi'n medru gadael ei char yn y garej yn y tŷ.

Sam: Lle mae hi'n cadw ei beic yn ystod y dydd?

Mel: Mae gynnyn nhw stordy beiciau. Mae gynnyn nhw gawodydd hefyd, felly ymarfer corff i ddechrau ac yna ar ôl iddi hi gael ei chawod mae hi'n dechrau'r diwrnod mewn hwyliau da.

Sam: Fel ni yma ta!

Mel: Hmm.

BINGO'R STAFF

Ymarfer ynganu i bawb! Wedyn dyma'r cardiau geiriau i'r person sy'n galw.

eu swyddfa nhw	eu gwyliau nhw	eu hadeilad nhw	eu harholiad nhw
eu cwmni nhw	eu ffatri nhw	eu sbwriel nhw	eu cyfarfod nhw
eu toiledau nhw	eu cadeirydd nhw	eu hallanfa nhw	eu rheolwr nhw
eu desgiau nhw	eu cyrsiau nhw	eu peiriant coffi nhw	eu sgiliau nhw
eu problem nhw	eu beiciau nhw	eu derbynfa nhw	eu cyflogau nhw
eu bôs nhw	eu cwyn nhw	eu cawodydd nhw	eu maes parcio nhw
eu diogelwch nhw	eu cyllid nhw	eu hwyliau nhw	eu cwsmeriaid nhw
eu stiwdio nhw	eu hadran nhw	eu parti nhw	eu gwefan nhw

Gwnewch eich cerdyn eich hun / make your own card.

Sgwenwch 6 dewis yn y blychau / Write 6 choices in the boxes.

CERDYN BINGO

CWIS: GWAITH DIDDOROL

Darllenwch efo'ch partner

Rhaid iddo fo ddarllen 'autocue'.

Rhaid iddo fo wisgo crys, tei a siaced bob nos.

Rhaid iddo fo baratoi'r sgript a deud enwau anodd yn gywir.

Pwy ydy'r person?

Mi wnaeth o ganu yng nghystadleuaeth 'Canwr y Byd Caerdydd'.

Pan oedd o'n ifanc roedd o'n byw ar fferm yn ymyl Caernarfon.

Yn 2019 mi wnaeth o berfformio yn Bucharest, Vienna, Tyddewi a Sydney.

Pwy ydy'r person?

Mae hi'n canu ac yn gweithio ar y radio.

Mi aeth hi i ysgol Gymraeg yn Abertawe.

Mi wnaeth hi ganu yng Nghwpan Rygbi'r Byd.

Pwy ydy'r person?

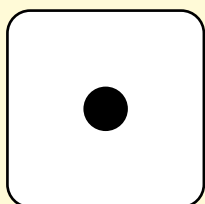

GWEITHGAREDD GRŴP

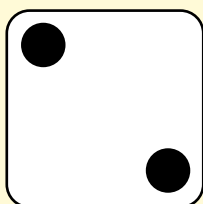
Mae angen dis (*dice*) a'r cardiau.

Taflwch y dis a deud rhywbeth gan ddilyn y patrwm / Throw the dice and make a statement using this pattern and a card from the set below:

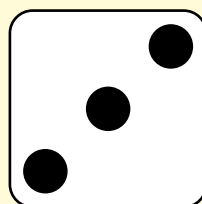
Fy ... i

dy ... di

ei ...o

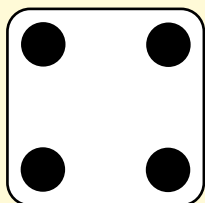
e.e.

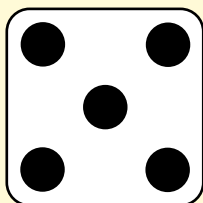
**Be ydy mêm
dy liniadur di?**

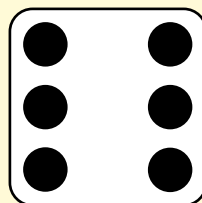
**Glas ydy lliw
fy nghadair i**

ei ... hi

eich ... chi

eu ... nhw

mêm - gliniadur	enw - bôs
dyddiad - gwyliau	enw - cwsmer pwysig
oed - car	lliw - desg
maint - swyddfa	lliw - cadair
enw - cyfrifydd	lliw - esgidiau

Geirfa

llwyth – a load

anghofio – to forget

llwyddo – to succeed

Sgwrs: GORFFEN Y CWRS CYMRAEG

Eirian: Mae gen i lwyth o waith heddiw. Be wyt ti'n wneud ar ôl cinio?

Pat: Dw i'n mynd i'r dosbarth Cymraeg heddiw, ti'n cofio?

Eirian: O, wrth gwrs, mi wnes i anghofio.

Pat: Dyma'r sesiwn ola heddiw. Mi fydda i'n sefyll yr arholiad mis nesa.

Eirian: Mi fyddi di'n llwyddo, dw i'n siŵr. Rwyd ti wedi dysgu mor gyflym!

Pat: Wel, diolch am fod mor gefnogol. Rhaid i mi adolygu rŵan.
Treigladd trwynol: 'fy mhen i', 'fy mhroblem i', 'fy nghof i'!

Eirian: Ha ha. Mae fy nghof i'n broblem fawr hefyd! Ga i ddŵad i'r dosbarth flwyddyn nesa?

Pat: Cei, wrth gwrs. Rwyd ti'n gwneud cacennau hyfryd ar gyfer amser coffi.

Trafod efo'ch partner

Be ydy'r pethau pwysig i ti wrth adolygu?

GAIR O GYNGOR GAN RHIAN

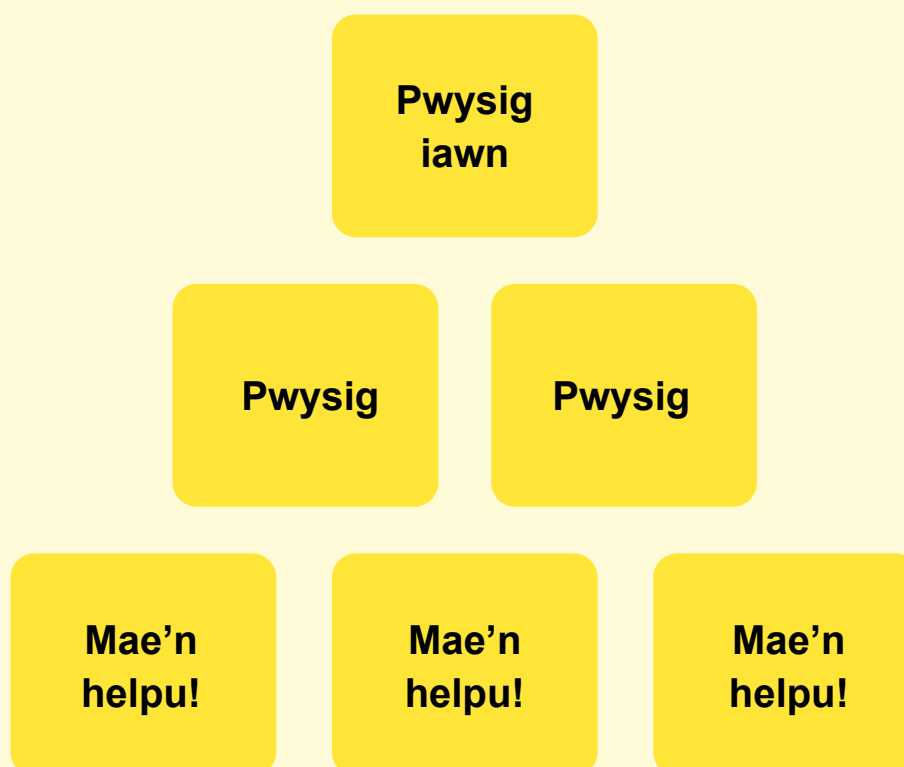
Mae Rhian wedi gorffen y cwrs Mynediad ac mae hi wedi llwyddo yn yr arholiad. Mae hi'n gwneud cwrs Sylfaen rŵan.

Mae Rhian yn deud...

1. Rhaid i chi ymarfer siarad am y tywydd bob dydd.
2. Rhaid i chi drio gwrando ar BBC Radio Cymru yn y car.
3. Rhaid i chi drio dysgu chwe gair newydd bob dydd.
4. Rhaid i chi beidio â siarad Saesneg yn y dosbarth.
5. Rhaid i chi ymarfer, ymarfer, ymarfer.
6. Rhaid i chi siarad Cymraeg yn y gwaith.

Rŵan efo partner sgwennwch chi ddau bwynt arall.

Wedyn, rhowch eich 6 pwynt gorau ar slipiau 'postio' mewn pyramid.

Ydy pawb yn y dosbarth yn cytuno ar beth sy'n bwysig iawn?

Ydy'r tiwtor yn cytuno? (Gofynnwch iddo fo /iddi hi).